

Bemærkninger til forslaget

En række mindre kommuner har for nylig stillet forslag om at give kommunerne bedre mulighed for at samarbejde om at udføre myndighedsopgaver. Det betyder, at en kommune skal kunne overlade myndighedsopgaver til en anden kommune, så medarbejdere fra én kommune kan træffe afgørelser, der vedrører borgere i en anden kommune.

Forslagsstillerne er enige i dette forslag, der vil give de mindre kommuner bedre muligheder for at få udført specialiserede opgaver på en billigere og bedre måde end i dag. Derved kan det undgås, at de små kommuner bliver presset til kommunesammenlægninger.

Forslagsstillerne finder det vigtigt, at borgernes retssikkerhed sikres, også på de myndighedsområder, der lægges ud til en anden kommune. Dette sikres ved, at det fortsat er hjemkommunen, der har det endelige ansvar for, at opgaverne bliver udført ordentligt, og at en eventuel klage over sagsbehandlingen skal rettes til hjemkommunen.

Kommunerne har allerede i dag mulighed for at samarbejde om myndighedsopgaver på integrationsområdet og på skatteområdet. Forslagsstillerne finder, at det også må være muligt for kommunerne at samarbejde om andre myndighedsområder. Derfor foreslås, at antallet af områder, hvor kommunerne kan samarbejde på myndighedsområder, udvides med kontanthjælp, aktivering af kontanthjælpsmodtagere, miljø, byudvikling og boliger samt kommunalt redningsberedskab.

Når kommuner samarbejder om myndighedsopgaver, kræver det, at der aftales regler, som giver den kommune, der bestiller en opgave, rådighed over de nødvendige ressourcer hos personalet i en anden kommune eller i det kommunale samarbejde til at kunne løse den bestilte opgave.

Definition af driftsopgaver og myndighedsopgaver

En kommunes opgaver kan opdeles i driftsopgaver og myndighedsopgaver.

Driftsopgaver er opgaver, der især vedrører selve udførelsen af en konkret opgave, f.eks. kantinedrift, rengøring og affaldshåndtering.

Myndighedsopgaver er først og fremmest opgaver, der består i at regulere de enkelte borgers retsforhold gennem udstedelse af konkrete forvaltningsakter, typisk i form af meddelelse af forbud, påbud og tilladelser. Også når kommunen udarbejder generelle retsakter, f.eks. regulativer og planer, der vedrører alle borgere, er der tale om myndighedsopgaver («Kommunal-, forvaltnings- og personaleretlige problemstillinger i forbindelse med kommunale samarbejder», Kommunernes Landsforening 2000). F.eks. er afgørelser om kontanthjælp, udstedelse af byggetilladelser og meddelelse af forbud, påbud og tilladelser på miljøområdet eksempler på myndighedsopgaver.

Beskrivelse af gældende ret

Ifølge styrelseslovens § 60 skal aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelses beføjelser, godkendes af tilsynsmyndigheden, medmindre andet særligt er hjemlet i lovgivningen.

Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at kommunalbestyrelsernes beføjelser ikke indskrænkes i et omfang, der betyder, at man bryder med grundprincippet om, at kommunalbestyrelsen er den kompetente og ansvarlige myndighed for alle kommunens anliggender. § 60 i styrelsesloven sætter nogle grænser for, hvor stor en del af kommunens opgaver der må uddelegeres til andre kommuner eller kommunale fællesskaber.

Driftsopgaver kan kommunerne uddelegere til andre kommuner, til kommunale fællesskaber eller til private. Når en driftsopgave kan udliciteres til private, kan den også overføres til et kommunalt samarbejde.

Uddelegering af myndighedsopgaver kræver derimod en udtrykkelig lovhjemmel, ellers er det ikke lovligt. I dag findes der en sådan lovhjemmel på skatteområdet og på integrationsområdet.